

ת"פ 30591/01/18 - יוסף יצחק אייזנברג נגד מדינת ישראל

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 30591-01-18

לפני:

כב' השופטת דגית ויסמן

המבקש (הנאשם מס' 2):

יוסף יצחק אייזנברג
ע"י ב"כ עו"ד אלישע דיקמן

-

המשיבה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד מאשה שניאור

החלטה

1. בפני בקשת הנאשם מס' 2 לחזור בו מהודאתו בעבירות המפורטות בכתב האישום.

2. להלן הרקע לבקשה:

א. ביום 14.1.2018 הוגש כתב אישום כנגד הנאשמים המייחס להם עבירות על פי חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958.

ב. בדיון שהתקיים ביום 23.12.2019, אישר ב"כ הנאשם כי העבירות בוצעו, אך טען לנסיבות בגינן נעברו העבירות. לדבריו: "אין אנו כופרים שביצעו כאן עבירות".

ג. בדיון מיום 23.1.2020 מסר הסנגור כי הנאשם יודה בעובדות כתב האישום.

הנאשם מס' 2 הצהיר לפרוטוקול:

"מודה בעבירות נשוא כתב האישום ושומר על זכותי לטעון טענות לגבי הפעולות שביצעתי למנוע

את העבירות וזאת במסגרת הטיעונים לעונש".

ד. בהתאם להודאת הנאשם 2, הורשעו הנאשמים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

ה. לבקשת הנאשמים, התיק הועבר לקבלת תסקיר שירות המבחן.

ו. ביום 28.12.2020 הוגש תסקיר שירות המבחן בתיק, ממנו עולה כי הנאשם מכיר בביצוע העבירה, אך שב וטוען לנסיבות אשר הובילו לביצועה ולמצבו הכלכלי.

ז. בדיון מיום 11.3.2021 עתר הנאשם באמצעות סגורו לביטול ההרשעה, בטענה כי הרישום הפלילי ימנע ממנו לעבוד באירופה שם הוא עובד כעת ומעוניין לפתוח עסק. בהמשך לכך הגישו הצדדים טיעונים בכתב לעניין ביטול הרשעה.

ח. ביום 31.10.2021 נדחתה הבקשה לביטול הרשעתו של הנאשם מס' 2.

ט. לאחר החלטה זו, הגיש הנאשם בקשה לחזור מהודאתו.

3. להלן תמצית נימוקי הבקשה:

א. הודאת הנאשם נמסרה משיקולים מוטעים על בסיס המלצת בא כוחו ונמסרה מבלי שהבין את משמעות הודאתו.

ב. לנאשם עומדת הגנה לפי סעיף 26(ג) לחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958.

ג. יש לאפשר לנאשם לחזור בו מהודאתו על מנת להוכיח את חפותו.

4. לאחר עיון בחומר שבתיק ובטענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות, מהנימוקים שיפורטו להלן.

5. בסעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, נקבע:

"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

על מנת לחזור בו מהודייתו נדרש הנאשם להצביע על נימוקים מיוחדים. כאמור,

הנאשם טען שיש לאפשר לו לחזור מהודאתו לשם הוכחת חפותו.

6. השאלה מהם הנימוקים המיוחדים שיצדיקו חזרה מהודאה נדונה בפסיקה. ככלל, נפסק כי היתר כאמור יינתן אך ורק בנסיבות חריגות.

בע"פ 2005/20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.08.2020) נמנו העילות המרכזיות בגין יש להתיר לנאשם לחזור מהודייתו: פגם ברצונו החופשי של הנאשם במתן ההודאה, כשל בייצוג שניתן לנאשם ומבחן המניע - רצונו הכן של הנאשם להביא לחשיפת האמת העובדתית.

מבחן המניע

7. השיקול המרכזי בעת ההכרעה בבקשה לחזרה מהודאה הוא מבחן המניע - הסיבה בגינה ביקש הנאשם לחזור מהודאתו. היינו האם מדובר ברצון כן ואמיתי של הנאשם להילחם על חפותו או שהמטרה היא לזכות ביתרון דיוני (ע"פ 6028/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.3.2014); ע"פ 3754/91 **מדינת ישראל נ' ד"ר קאסם סמחאת** (1991)).

במסגרת בחינת המניע של הנאשם לבקשה לחזרה מהודאה יש לתת את הדעת לעיתוי הגשת הבקשה. במקרים בהם מבקש הנאשם לשוב מהודאתו בשלב מאוחר של המשפט, מתגבר החשש שמא הבקשה היא מהלך טקטי שנועד לשם תועלת משפטית.

בע"פ 6349/11 **גנס שניידר (נשימוב) נ' מדינת ישראל** (10.06.2013), נפסקו בנושא זה הדברים הבאים:

"ואבהיר: מחד גיסא, כאשר נאשם מבקש לחזור בו מהודאתו בשלב דיוני מוקדם יחסית (ובעיקר עד למתן גזר הדין), הרי שעל פי רוב התועלת הפוטנציאלית שביכולתו להשיג מכך היא נמוכה, אם לא אפסית. מאידך גיסא, כאשר מוגשת הבקשה בשלב מאוחר יחסית, ובמיוחד לאחר שניתן גזר הדין, נדמה כי הבקשה "נגועה" באופן אינהרנטי בחשד כי הוגשה מתוך אכזבה מן העונש, ומתוך רצון לשוב ולטרוף את קלפי ההליך הפלילי, בתקווה כי ביטול ההודאה - ועימה ביטול הכרעת הדין (קבוע בסעיף 153(ב) לחוק סדר הדין הפלילי) - יביא להקלה מסוימת גם בגזר הדין.

במילים אחרות, ככל שהעיתוי הוא מאוחר יותר, כך מתגבר החשש כי מדובר בהודאה, אשר לכאורה: "לא נפל בה פגם ממשי, והיא מתבקשת על-ידי נאשם כפרי מהלך מניפולטיבי שנועד לשקלל לאחר מעשה, ובדיעבד, את הסיכויים והסיכונים שבמתן ההודאה במסגרת הסדר טיעון, לצורך הפיכת הקערה על-פיה על-פי התפתחות

מהלכי המשפט" (עניין אמסלם, בפיסקה 9).

8. בקשת הנאשם הוגשה סמוך למועד שנקבע להגשת הטיעונים לעונש מטעם המאשימה, בחלוף זמן רב מהודאת הנאשם בעובדות כתב האישום (ביום 23.1.2020), למרות שלא היתה מניעה להגישה עוד קודם.

9. במעמד הדיון מיום 23.1.2020, בהתייחס לשאלה אם להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן, עמדת המאשימה היתה כי היא מותירה את עניין הענישה לשיקול דעת בית הדין, אך מתנגדת לאי הרשעת הנאשם.

הנאשם בחר שלא להגיש את הבקשה במועד זה, למרות שידע במפורש מהי עמדת המדינה בסוגיית ביטול ההרשעה.

10. ביום 7.4.2021 התקבלה הודעת ב"כ הנאשמים, עוה"ד אלישע דיקמן, על קבלת הייצוג בתיק. ביום 12.7.2021 התקבלה הודעת הבהרה מב"כ הנאשמים דאז, עוה"ד צבי קופר, כי עו"ד דיקמן מצטרף לייצוג.

על אף זאת, הבקשה לחזרה מהודאה הוגשה רק ביום 15.11.2021, בחלוף שבעה חודשים ממועד הצטרפותו של עוה"ד דיקמן לתיק.

11. בנוסף, ההגנה הקבועה בסעיף 26(ג) עומדת לנאשם שעה שעשה כל שביכולתו למנוע את ביצוע העבירה. בענייננו חזר הנאשם והדגיש כי עשה כל שביכולתו על מנת "להציל" את הנאשמת מס' 1 שהייתה מצוי במצב כלכלי רעוע ולשם כך אף נטל הלוואות באופן אישי.

כך נטען בבקשה -

"הנאשם פעל בכל דרך למניעת קריסת החברה וזאת אף במחיר של מימון פרטי מכיסו האישי. בנסיבות אלה ברי כי אי העברת כספי הפנסיה במועד הקבוע בדיון לא נבעה בשום צורה שהיא מתוך כוונה להונות את העובדים אלא מתוך אינטרס מובהק להמשיך את פעילות החברה וכפועל יוצא לשמירה על מקומות העבודה של עובדיה. [...]

[...] דומה, אפוא כי התנהלות הנאשם על רקע נסיבות המקרה נסלחת ואף מובנת וכן עונה על דרישת בעיף 26(ג) סיפא."

(ההדגשות במקור - ד.ו.)

עם זאת, הנאשם מס' 2 אינו מעלה כל טענה שיש בה ללמד כי פעל למנוע את העבירה - למנוע את אי העברת הסכומים שנוכו במשך 17 חודשים משכר העובדות לקרן הפנסיה.

דהיינו, אין בטענות הנאשם להביא לזיכוי, אף אם ניתן היה לו לשוב הודאתו.

12. לאור המפורט לעיל, המסקנה המתבקשת היא שהגשת הבקשה נבעה מנסיבות טקטיות בלבד.

טענת הנאשם לכשל בייצוג

13. לטענת הנאשם, הודאתו נבעה מהמלצת סנגורו דאז, נוכח טענת הסנגור כי בנסיבות אלו "אין לנאשם כל ברירה אלא להודות".

14. מפרוטוקול הדיון מיום 23.1.2020 עולה כי הנאשמים היו מודעים לסעיף 26(ג) לחוק הגנת השכר ולאפשרות לפטור אותם מאחריות נוכח הפעולות שנקטו למניעת העבירה.

הנאשמים העדיפו להעלות טענות אלה במסגרת הטענות לעונש, כפי שטען הנאשם מס' 2 עצמו בדיון.

15. בהתאם לפסיקה, נוכח טענותיהם הקשות בעניין כשל בייצוג, היה על הנאשמים לצרף את תגובת סנגורם דאז לבקשתם (ע"פ 6067/20 סלאח אבו רגב נ' מדינת ישראל (29.09.2021)), ודי בכך כדי לדחות את הבקשה (ע"פ (מחוזי מרכז) 38849-08-21 פלוני אלמוני נ' מדינת ישראל (06.03.2022)).

בנוסף, הטענות בנושא ניגוד העניינים של הסנגור נטענו בעלמא, ללא כל הסבר או ביסוס.

16. זאת ועוד - על פי הפסיקה, המלצת עורך הדין לנאשם להודות בעבירות המיוחסות לו, תוך הבהרה כי ככל שלא יודה צפוי לו עונש כבד יותר, אינה מצדיקה מתן היתר לחזרה מהודאה (רע"פ 10705/05 מסיקה נ' מדינת ישראל (02.05.2006)).

17. נוכח כל האמור לעיל, לא נפל פגם בייצוג הנאשם מס' 2, המצדיק חזרה מהודאתו.

טענה לפגם ברצונו החופשי של הנאשם

18. לטענת הנאשם, הודאתו נמסרה משיקולים מוטעים, מתוך אי הבנה מוחלטת של משמעות ההודאה

ונוכח תחושתו הסובייקטיבית כי אין לו ברירה אלא להודות בעבירות המיוחסות לו, וזאת בשל יחסיו החבריים עם סנגורו דאז.

19. הטענה כי הנאשם מס' 2 לא הבין את משמעות הודאתו אינה מתיישבת עם הראיות בתיק ועם ההגיון הפשוט.

לאורך כל ההליך היו הנאשמים מיוצגים, וכן נעשו נסיונות הצדדים להגיע להסדר מותנה ולייתר את ההליכים בית הדין.

במהלך הדיון מיום 23.1.2020, לאחר הרשעת הנאשמים, התייחס בית הדין לעונשים העומדים בפני הנאשמים. הנאשם מס' 2 נכח בדיון ואף היה פעיל בו, ולא היה כל רמז בדיון כי הנאשם אינו מבין את משמעות הדברים.

20. גם מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם מבין את ההליכים, אך חושש מההשלכות של ההרשעה ומהפגיעה של ההרשעה במצבו הכלכלי וביכולתו לקבל הלוואות מהבנק.

21. הנאשם מס' 2 לא הוכיח טענתו כי חש חובה להודות בעבירות המיוחסות לו נוכח יחסיו החבריים עם סנגורו דאז. טענה זו גם אינה מתיישבת עם הטענה לחשש מההליך הפלילי והעונש הצפוי לנאשם, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן.

22. לאור כל האמור לעיל, יש לקבוע שלא הוכח שנפל פגם ברצונו של הנאשם וכי הוא היה מודע להשלכות הודאתו ולאפשרויות העומדות בפניו.

23. סוף דבר - בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו נדחית.

טיעוני המאשימה לעונש יוגשו בתוך 30 ימים מהיום.

טיעוני הנאשמים לעונש יוגשו בתוך 30 ימים מקבלת טיעוני המאשימה.

ימי הפגרה יבואו במנין הימים.

24. עיון - 25.9.22.

ניתנה היום, כ"ו אב תשפ"ב, (23 אוגוסט 2022), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

